

Lovforslag nr. L 85. Fremsat den 31. oktober 1991 af Lone Dybkjær (RV), Jørgen Estrup (RV) og Marianne Jelved (RV)

Forslag

til

Lov om kommuners og amtskommuners samarbejde med aktieselskaber m.v.

§ 1. Et beløb svarende til 1 procent af kommunens og 1 promille af amtskommunens beskatningsgrundlag, dog højst 10 mio. kr., kan efter kommunalbestyrelsens henholdsvis amtsrådets bestemmelse anvendes til de formål, der er nævnt i stk. 2.

Stk. 2. Det i stk. 1 nævnte beløb kan indskydes som ansvarlig kapital i de selskaber m.v., der er nævnt i stk. 3, når anbringelsen sker med henblik på udvikling, salg og eksport med udgangspunkt i kommunal og amtskommunal viden. Kommunalbestyrelsen henholdsvis amtsrådet træffer bestemmelse om rammerne for den virksomhed, der finansieres ved indskuddet, og fører tilsyn med denne. Det indskudte beløb må ikke have en sådan størrelse, at bestemmende indflydelse på selskabet derved muliggøres.

Stk. 3. De i stk. 1 nævnte beløb kan indskydes i aktieselskaber, anpartsselskaber og andelsselskaber med begrænset ansvar. Industriministeren kan tillade indskud i andre virksomhedsformer, når hæftelsen over for virksomhedens kreditorer er begrænset til indskuddet.

Stk. 4. Lovgivningens regler om aktionærers og andelshaveres rettigheder og pligter finder anvendelse på indskud, der foretages efter stk. 1. Der kan dog ikke indskydes midler i selskaber m.v., hvis vedtægter giver andre end selskabsorganerne ret til at udpege medlemmer til bestyrelsen.

§ 2. Beskatningsgrundlaget, jf. § 1, opgøres som det seneste endeligt opgjorte beskatningsgrundlag efter § 23 i lov om kommunal udlig- ning og generelle tilskud til kommuner og amtskommuner.

§ 3. Uanset § 2 i konkurrenceloven finder lovens §§ 11–14 anvendelse på virksomheder, i hvilke kommuner og amtskommuner har indskudt midler i medfør af denne lovs § 1.

§ 4. Loven træder i kraft 8 dage efter bekendtgørelsen i Lovtidende.

Stk. 2. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Folketinget vedtog den 18. april 1991 et forslag til motiveret dagsorden nr. D 19, der opfordrede regeringen til inden den 1. november 1991 at fremsætte »forslag til udvidede rammer for erhvervspolitisk samarbejde mellem private virksomheder, stat, kommuner og amter vedrørende erhvervsudviklingsprojekter, systemeksport, regionale udviklingsprogrammer og finansiering af EF-programmer, dog således at der ikke sker konkurrenceforvridning i forhold til det private erhverv«. Forslaget blev vedtaget af alle Tingets partier med undtagelse af Fremskridtspartiet, jf. Folketingstidende 1990-91 (2. samling), forhandlingerne sp. 1834, 2112 og 4848.

Det foreliggende lovforslag er udarbejdet uafhængigt af regeringens overvejelser, men fremsættes med henblik på, at Folketinget kan få det bredest mulige grundlag for sin stillingtagen.

En lovgivning, der skal realisere de intentioner, som Folketinget ved den nævnte dagsorden har ønsket at fremme, kan naturligvis udformes på flere måder. Én måde er at give nøjagtigt afgrænsede beskrivelser af indholdet af de opgaver, som kommunerne kan tage på sig, og af fremgangsmåden ved deres løsning. En anden er at angive nogle objektive kriterier. Lovforslaget vælger den sidste af de to løsninger. Den almindelige betænkelighed ved at lade kommuner bruge ressourcer i grænseområdet til den private sektor går ud på, at kommunerne ved deres rådighed over de kommunale skatteindtægter kan forvride konkurrence og prisdannelse på det private marked. Denne betænkelighed, som også udtrykkes i dagsordenen, kommer lovforslaget i møde på følgende måde:

- 1) Der fastsættes en absolut og relativ begrænsning af det beløb, som kan indskydes (§ 1, stk. 1).
- 2) Kommunalbestyrelsen eller amtsrådet skal have styrende indflydelse på valget af den aktivitet, som indskuddet finansierer – men kun på dette. De får ikke bestemmende indflydelse på det selskab, som midlerne er indskudt i. Derfor kan der

ikke indskydes midler, som får bestemmende indflydelse, ej heller gennem aktionæroverenskomst.

3) Konkurrencerådet tillægges fuld kompetence over for de virksomheder, som kommunerne indskyder kapital i. Efter konkurrencelovens § 2 gælder lovens indgrebsbeføjelser ikke erhvervsvirksomhed udøvet af kommunerne. Oprettes der et selskab med udelukkende eller overvejende kommunal kapital med henblik på f.eks. salg og udvikling af knowhow, vil det efter de gældende regler ikke være omfattet af indgrebsbeføjelserne. Det foreslås ændret ved lovforslaget (§ 3).

Efter forslagsstillernes opfattelse har det ikke nogen mening at definere begrebet konkurrenceforvridning på anden måde end ved at knytte det til Konkurrencerådets praksis. Deri ligger, at de kommunale tilsynsmyndigheder ikke skal administrere et særligt kommunalretligt konkurrenceforvridningsbegreb. Kommunerne må, når de driver virksomhed, naturligvis være undergivet de samme begrænsninger som den private sektor. Der er stærke grunde til, at udvidelsen af kommunernes kompetence ledsages af en tilsvarende justering af konkurrenceloven, navnlig da det ikke kan forudsættes, at kommunaltilsynet erhverver sig den indsigt i forretnings- og konkurrenceforhold, der er påkrævet for at kunne tage saglig stilling til klager over urimelig konkurrence.

Det er forslagsstillernes opfattelse, at de eksisterende fælleskommunale selskaber lovliggøres med dette lovforslag. I det omfang udvalgsarbejdet viser, at dette ikke er tilfældet, vil vi foreslå, at der indføres en bestemmelse herom.

De kommunale tilsynsmyndigheder vil kun få anledning til at beskæftige sig med de forhold, som lovforslaget omfatter, hvis en virksomhedsbeskrivelse efter § 1, stk. 2, ikke med tilstrækkelig klarhed afgrænser det ansvar for virksomhedens afvikling, som kommunalbestyrelsen eller amtsrådet påtager sig. Der vil også kunne foreligge tilsynsopgaver, hvis der foreligger bestyrket mistanke om erstatningspådragende uagtsomhed eller om strafbar grov uagtsomhed, jf. kommunestyrel-

seslovens § 61. Endelig forudsættes det almindelige kommunalretlige forbud mod begunstiggelse af enkeltpersoner m.v. af grunde, der ikke er forvaltningssaglige, påset af tilsynsmyndighederne.

Det er forslagsstillernes opfattelse, at de eksisterende fælleskommunale selskaber lovliggøres med dette lovforslag. I det omfang udvalgsarbejdet viser, at dette ikke er tilfældet, vil vi foreslå, at der indsættes en bestemmelse herom.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

I stk. 1 er begrænsningen i kommunernes (amternes) indskudsadgang som anført i de almindelige bemærkninger knyttet til beskatningsgrundlaget med 10 mio. kr. som begrænsning.

Stk. 2 angiver de formål, som indskuddet kan finansiere. Indskud er kun lovlige, når kommunalbestyrelsen eller amtsrådet har fastlagt indholdet af den aktivitet, som finansieringen vedrører, og der løbende føres tilsyn hermed. Hvad der i det enkelte tilfælde er hensigtsmæssig udvikling og nyttiggørelse af (amts)kommunal viden, fastsætter kommunalbestyrelsen henholdsvis amtsrådet. De enkelte (amts)kommunale råd må ikke få bestemmende indflydelse, det være sig ved, at en (amts)kommune har aktiemajoriteten, eller ved, at der indgås aktionæroverenskomst, som tillægger (amts)kommunen bestemmende indflydelse.

Stk. 3 omtaler de virksomhedsformer, som kan komme i betragtning. Da der efter dansk ret stiftes selskaber med en udformning eller type, som ikke

tidligere er set, og da det ikke er hensigtsmæssigt at udelukke (amts)kommunerne fra at deltage i samarbejde indbyrdes eller med private på et andet retsgrundlag end det, der er nævnt i stk. 3, 1. punktum, foreslås industriministeren bemyndiget til at meddele tilladelse til anbringelse af midler inden for mere utraditionelle samarbejdsformer. Hæftelsen kan dog aldrig strække sig ud over de indskudte midler.

Stk. 4 markerer, at de almindelige selskabsretlige regler finder anvendelse på det (amts)kommunale indskud. Det indebærer, at den økonomiske hæftelse ikke kan blive større end det indskudte beløb. Kommunalbestyrelsen og amtsrådet påtager sig ikke noget medansvar for den forretningsmæssige ledelse af selskabet ved at indskyde kapital i dette. Ledelsesansvaret ligger hos direktionen og bestyrelsen, og det ansvar, som disse organers medlemmer kan ifalde, er personligt og (amts)kommunen uvedkommende. Efter 2. punktum er kommunalbestyrelse/amtsråd afskåret fra direkte udpegning af bestyrelsesmedlemmer. Aktionærer og anpartshavere udøver deres beføjelser (herunder valg af bestyrelsesmedlemmer) ved beslutninger truffet på generalforsamlingen, jf. aktieselskabslovens § 65 og anpartsselskabslovens § 46. Denne beføjelse forudsættes kommunalbestyrelsen (amtsrådet) at kunne udøve side om side med andre aktionærer og andelshavere; men den medfører ikke noget ledelsesansvar.

Til §§ 2, 3 og 4

Der henvises til de almindelige bemærkninger til lovforslaget.